

[N. P. Andreasen.]

slaaede Ekspropriationsbestemmelse krænker Ejendomsretten. Saaledes som Lovforslaget er affattet, hvor man først i Frihed prøver alle Muligheder og derefter i Henhold til Bestemmelserne i §§ 3 og 4 eksproprierer Jord mod fuld Erstatning under Appel til Over-Skyldraadet, og hvis Jordlovudvalget ikke kan tiltræde denne Afgørelse, bortfalder det hele, er vi fuldstændig trygge; vi finder ikke, at der kan skabes bedre Betingelser for Ekspropriation end dem, der er sat ind her.

Naar man peger paa den saakaldte Ejendomsret, maa jeg have Lov til at spørge, hvor denne Ejendomsret, særlig i Øjeblikket, er henne. Naar man fra alle Sider er enig om at komme Landbruget til Hjælp gennem den Lovgivning, man skaber herinde, er enhver klar over, at Ejendomsretten er omsat i Prioriteter og Gæld til langt op over Skorstenspiben. Det er Forholdet med Ejendomsretten. Det er i Virkeligheden meget triste Forhold, der paa disse Omraader har udviklet sig i vort Landbrug.

Saa er der peget paa, at man for Afsætningens Vedkommende maatte være betænkelig ved at gaa til den Sammenlægning eller Udvikling af Landbrugene, som der her er Tale om. Jeg troede, alle var enige om, at saaledes som Forholdene er kommet til at ligge, var det blevet en langt større Nødvendighed netop for de smaa Brug at faa større Arealer at arbejde med. Jeg har Gang paa Gang hørt fra forskellige Medlemmer her i Tinget, ogsaa Medlemmer af Partiet Venstre, naar de har været ude til Møder, at det var en Nødvendighed, at Brugene i det hele taget blev gjort større under de nuværende Forhold, at man i væsentlig Grad byggede sin Afsætning paa de Produkter, man avler paa den danske Jord, de Raastoffer, man selv kan frembringe, saaledes som det har været hidindtil.

Jeg vil tilføje, at der i hele dette Spørgsmaal ogsaa er en socialpolitisk Side. Det ærede Medlem Hr. Ulrich nævner nu, at hans Parti ikke kan se Berettigelsen i at gaa til en Udstykning, der skaber større Produktion. Man kunde have Lyst til at spørge, hvis man ikke herindefra og særlig fra Landbrugets Side er opmærksom paa Forholdene i Landbruget: hvor vil man saa i Tiden, som kommer, vise Landbougdommen hen? Dette er det store Spørgsmaal, om man kan skabe saadanne Betingelser, at der virkelig igen bliver Muligheder for Ungdommen ude paa Landet.

Saaledes som det tegner sig i Øjeblikket, vil det være af meget stor Betydning, om man ved Starten kunde give disse Folk endnu bedre Betingelser. Dengang man sidst drøftede Jordlovene i dette Ting, pegede vi stærkt paa, at det vilde være nødvendigt, at de paagældende i Starten fik bedre Betingelser; dengang var der ikke Mulighed for at faa det igennem, nu er vi i Stand dertil, og jeg haaber, at der i kommende Tider ogsaa paa det store Udstykningsomraade i Henhold til den bestaaende Lov kan blive Muligheder for en bedre Start, særlig hvis Tiderne vedbliver at være, som de er nu.

Det ærede Medlem Hr. Ulrich talte om, at Ekspropriationsparagraffen her var i Strid med Grundloven. Det kan vi nu ikke indse. Men da det ærede Medlem sluttede med at sige, at hans Parti var villigt til at vedtage en Ekspropriationslovgivning, hvis det viste sig, at der var enkelte Jordbrugere, der vilde lægge sig hindrende i Vejen for denne Udstykning, maa jeg have Lov til at spørge det ærede Medlem: Er det da ikke lige saa grundlovsstridigt som det her foreslaaede? Ved sin Tilslutning til en saadan Lovgivning gik det ærede Medlem bort fra sin første Paastand.

Vi hilser dette Lovforslag med Tilfredshed, vi siger Tak, fordi det er fremkommet, og vi vil gerne medvirke til, at det faar en hurtig og let Gang gennem Tinget.

Elbæk-Jessen: Dette Lovforslags Tanke, som er den at skaffe Tillægsjord til de smaa Landbrug under 5 ha middelgod Jord, kan min Gruppe tiltræde. Det er rigtigt, som den højtærede Landbrugsminister udtalte ved Lovforslagets Fremsættelse, at Industrilandbrugets Kaar for Tiden er meget ringe, i alt Fald ringere, end de har været i den sidste Menneskealder; det gælder for øvrigt hele Landbruget, men ikke alle rammes lige haardt, hvilket bl. a. ses af Driftsregnskabet, der inden for Landbrug af samme Størrelse kan falde meget forskelligt.

Vi vil gerne være med til at lempe og bedre Vilkaarene for de smaa Brug, og vi mener, det tiltrænges, at Brugene bliver større. Men det, at en Ejendom faar ny Jord tillagt, naar Gældsforhold og Renteforhold og Vilkaarene for Landbrugsproduktionens Udførsel ikke bedres, er ikke tilstrækkeligt til at skaffe bedre Kaar, ja, under visse Forhold kan det give ringere Kaar, f. Eks. hvis vedkommende enten af økonomiske Grunde eller af Mangel paa